

KÚRIA

Bfv.I.1315/2014/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év január hó 20. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az önbíráskodás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.B.20.239/2013/28. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 27.Bf.11.621/2013/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. június 26-án meghozott 8.B.20.239/2013/28. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett önbíráskodás büntetében [1978. évi IV. törvény 283. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], testi sértés büntetnének kísérletében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], magánlaksértés vétségének kísérletében [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés], garázdaság büntetében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] és testi sértés vétségében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés], ezért - halmazati büntetésül - három év tíz hónap börtönbüntetésre és négy év közügyektől eltiltásra ítélte. A bíróság rendelkezett a járulékos kérdésekről is.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2014. március 28-án meghozott 27.Bf.11.621/2013/12. számú ítéletével az elsőfokú

bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelt vagyon elleni erőszakos bűncselekményét 2 rendbeli, a Btk. 368. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja szerinti önbíráskodás büntette kísérletének minősítette, megállapította, hogy a testi sértés büntette kísérletének jogszabályi alapja a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdése, a magánlaksértés vétsége kísérletének jogszabályi alapja a Btk. 221. § (1) bekezdése, a garázdaság büntettének jogszabályi alapja a Btk. 339. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének d) pontja, a testi sértés vétségének jogszabályi alapja a Btk. 164. § (1) és (2) bekezdése; megállapította, hogy a terhelt a börtön fokozatban végrehajtani rendelt szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra; elrendelte a Fővárosi Bíróság 8.B.781/2004/62. számú ítéletével kiszabott egy év hat hónap börtönbüntetés végrehajtását és rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban eltöltött idő beszámításáról.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjának I. fordulatára alapítottnan felülvizsgálati indítvánnyal élt.

A védő felülvizsgálati indítványa szerint védence terhére a magánlaksértés vétsége kísérletének megállapítására törvénysértően került sor, mert a terhelt nem szándékozott bemenni a sértett lakásába, így a bűncselekmény még a kísérleti szakig sem jutott el.

Emellett az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a **S1** sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétsége tekintetében joghatályos magánindítvány hiányában járt el a bíróság, mivel a sértettnek a gépkocsi rendszáma alapján már az elkövetés napján módjában állt volna kideríteni azt, hogy ki volt az elkövető, így a három hónappal később előterjesztett magánindítvány elkésett.

Az önbíráskodás kapcsán pedig arra hivatkozott, hogy a terhelt javára a bíróságnak önkéntes elállást kellett volna megállapítani, mivel az általa jogosnak vélt összeg további követelésétől saját belső elhatározása alapján hagyott fel, az eseményeket követően már nem kereste sem **S2-t**, sem az édesanyját, holott az ellene indult büntetőeljárásról csak mintegy négy hónap múlva értesült; ezért a terhelt passzivitása a befejezetlen kísérletről való önkéntes elállásnak tekintendő. Emellett hivatkozott arra is, hogy a terhelt - mindkét sértett vallomása szerint - önként távozott a helyszínekről, és utóbb **S3** is azt mondta, hogy már nem kívánja az eljárás folytatását, nem tartja fenn a magánindítványát.

Ezért megítélése szerint a terhelt cselekményeinek minősítése nem törvényes, és a 2009. november 7. és 16. napján megvalósított maradékcselekményért, a garázdaságért a büntetés törvénysértő, függetlenül attól, hogy a kiszabott büntetés mértéke nem lépte túl

a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tételkeretet.

Mindezekre tekintettel a törvénysértő minősítések megváltoztatására és enyhébb büntetés kiszabására tett indítványt.

A Legfőbb Ügyészség szerint a felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben nem alapos.

Megítélése szerint a felülvizsgálati indítvány azon hivatkozása, amely szerint a terheltnek nem állt szándékában bemenni a sértett lakásába, ellentétes az ítéleti tényekkel, így az indítvány ezen része alapján a felülvizsgálat kizárt. Emellett álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján nem állapítható meg az önbíráskodás kísérletétől való önkéntes elállás sem; **S2** esetében a terhelt kitartó szándékára utal, hogy a követelést kiterjesztette a sértett édesanyjára is, míg a **S3** sérelmére megvalósított önbíráskodás kísérlete befejezett, a sértett ugyanis a terhelt fenyegetésének hatására, félelmében megígérte, hogy teljesíti a terhelt kérését, megszerzi az általa követelt neveket és címeket, következésképpen e cselekmény tekintetében az önkéntes elállás lehetősége szóba sem jöhet.

Utalt arra is, hogy a Btk. 31. § (6) bekezdése, illetve az 1978. évi IV. törvény 31. § (6) bekezdése szerint a magánindítvány nem vonható vissza, ezért annak, hogy **S3** sértett azt vissza akarta vonni, jogi következménye nincs.

Miután álláspontja szerint a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor, és törvényes a cselekmények minősítése és a kiszabott büntetés is, az eljáró bíróságok nem vétettek abszolút eljárási szabálysértést sem, arra tett indítványt, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn (BF.1557/2014/1.).

A terhelt az ügyészi indítványra tett - fellebbezésnek nevezett - észrevételében csupán arra utalt, hogy érveit védője terjeszti elő.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - esetleges más eljárási szabálysértésekre tekintettel vizsgálta felül.

A Be. 416. § (1) bekezdésének - indítványban felhívott - b) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntető anyagi jog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy

törvényt sértő intézkedést alkalmaztak.

Az indítvány azonban tartalmilag emellett a Be. 416. § (1) bekezdés a) és c) pontján is alapul, miután az abban foglaltak szerint a terhelt bűnösségének megállapítására részint anyagi jogi szabály megsértésével, részint pedig joghatályos magánindítvány hiányában került sor, ezért a Kúria erre is figyelemmel volt.

A felülvizsgálat a hivatkozott törvény a) pontjára alapított indítvány kapcsán kizárt, míg az indítvány a b) és c) pont alapján nem megalapozott.

A Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjára figyelemmel felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatát a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) pontja szerinti eljárási szabálysértést elkövetve magánindítvány hiányában hozta meg.

Ahogy azonban arra a másodfokon eljáró bíróság és a Legfőbb Ügyészség is utalt: **S3** sértett feljelentésében a törvényes határidőn belül határozottan kérte az elkövetővel szemben a magánlaksértés miatt az eljárás megindítását, az elkövető felelősségre vonását és az okozott kár megtérítésére kötelezését, így a Be. 173. § (1) bekezdése értelmében joghatályos magánindítványt terjesztett elő. A magánindítvány a Btk. 31. § (6) bekezdése szerint nem vonható vissza, ahogy az 1978. évi IV. törvény 31. § (6) bekezdése szerint sem.

A 2010. december 25. napján történt eseményekkel kapcsolatban pedig **S1** sértett az elkövető személyéről történt tudomásszerzést követően nyomban megtette magánindítványát; így az a Be. 173. § (3) bekezdésére figyelemmel nem tekinthető elkésettnek.

Így az eljáró bíróságok nem követték el az indítványban felhívott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint akkor, ha a terhelt bűnösségének megállapítására anyagi jogi szabály megsértésével került sor, ugyancsak felülvizsgálatnak van helye.

A Be. 423. § (1) bekezdésére figyelemmel azonban a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az a felülvizsgálati indítványban nem támadható.

A jogerős - a másodfokú bíróság által kiegészített - ítéleti tényállás szerint

- a terhelt azért, hogy **S3** sértett lakásába bejusson, vállával erőteljesen nekiment a bejárati ajtónak, illetve abba kétszer belerúgott, melynek következtében annak tokja meg is rongálódott,

- **S1** sértett 2011. március 23. napján - az elkövető személyének kilétéről szerzett tudomásszerzéssel egyidejűleg - joghatályos magánindítványt terjesztett elő a sérelmére elkövetett testi sértés miatt,

- a terhelt az önbíráskodásnak értékelt cselekményeivel akkor hagyott fel, amikor **S3** sértett a terhelttől való félelmében ígéretet tett arra, hogy megszerzi neki a gyerekek nevét és címét.

A felülvizsgálati indítvány a terhelt bűnösségét vitató részében a törvényi tilalom ellenére lényegében az irányadó tényállást támadta, amikor arra hivatkozott, hogy a terheltnek nem is állt szándékában a **S3** sértett lakásába való bejutás, **S1** sértett magánindítványa elkésett, illetve az önbíráskodásként értékelt cselekmények kapcsán a terhelt önkéntesen elállt a követelésétől.

Miután az indítvány tényállást támadó része alapján a felülvizsgálat kizárt, érdemben ezen kifogásokkal a Kúria nem is foglalkozott.

A felülvizsgálati indítvány a cselekmények jogi minősítését támadó részében ugyancsak alaptalan.

A Btk. 221. § (1) bekezdésébe ütköző magánlaksértés 10. § (1) bekezdése szerinti kísérlete megvalósult azáltal, hogy a terhelt **S3** sértett lakásába, annak akarata ellenére, erőszakkal úgy akart bejutni, hogy erőteljesen nekirontott a bejárati ajtónak, abba többször belerúgott, aminek következtében az ajtó tokja is kiszakadt.

Ahogy azt a másodfokon eljáró bíróság helytállóan kifejtette: a terhelt javára az önkéntes elállás nem volt megállapítható, miután annak feltétele, hogy a tettes túlnyomórészt belső elhatározásból és véglegesen hagyjon fel a bűncselekmény befejezésével. Az irányadó tényállás alapján azonban a terhelt magatartásából ilyen elállási szándék nem olvasható ki, sőt az éppen ellentmond ennek, hogy az első cselekmény után a sértett címének felkutatása érdekében immár annak édesanyját fenyegette meg, megismételte követelését, és **S3** sértett a terhelt által alkalmazott erőszak hatására tett ígéretet a követelés teljesítésére; így a kísérlet befejezetté (teljessé) vált, amiktől már önkéntesen elállni nem lehet.

Így alaptalanul hivatkozott a védő a felülvizsgálati indítványban a 4/2002. Büntető jogegységi határozatra; az abban írt körülmények az adott ügyben nem állottak fenn.

A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy az önbíráskodás rendbelisége a sértettek számához igazodik, így a terhelt vagyon elleni erőszakos cselekményét helyesen minősítette 2

rendbelinek.

Tévedett azonban, amikor a **S3** sérelmére elkövetett cselekményt is a Btk. 368. § (2) bekezdés b) pontja szerint minősítette. A terhelt az élet kioltására alkalmas eszközt csak a **S2** sérelmére elkövetett cselekménynél tartott magánál, így az ő sérelmére elkövetett cselekmény minősül a Btk. 368. § (2) bekezdés b) pontja szerint, figyelemmel a Btk. 459. § (1) bekezdés 6. pontjára is; a **S3** sértett sérelmére elkövetett önbíráskodás a Btk. 368. § (1) bekezdése alapján minősül.

Ez azonban nem érinti a terhelttel szemben irányadó halmazati büntetés tételkeretét.

A Btk. 81. § (2) és (3) bekezdésére tekintettel a terhelttel szemben halmazati büntetés irányadó büntetés két évtől tizenkét évig terjedő szabadságvesztés. A törvényi minimumot nem sokkal meghaladó büntetés így törvénysértőnek semmiképp sem tekinthető; ezért a felülvizsgálatnak a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltételei a részben törvénysértő minősítés ellenére nem állanak fenn.

Nem észlelt a Kúria a bíróságok eljárásában a Be. 423. § (5) bekezdésére figyelemmel hivatalból lefolytatott felülvizsgálat során a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt, az indítványban nem hivatkozott eljárási szabálysértést sem.

Ezért - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva - a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. január 20.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

TóthLné
bíróági tisztviselő